

BESLUIT

Besluit van de directeur-generaal van de Nederlandse Mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 37 van de Mededingingswet.

Nummer 2967 / 11.

Betreft zaak: 2967/ ABN AMRO Participaties - Euromarine Electronics

I. MELDING

1. Op 16 april 2002 heeft de directeur-generaal van de Nederlandse Mededingingsautoriteit een melding ontvangen van een voorgenomen concentratie in de zin van artikel 34 van de Mededingingswet. Hierin is medegedeeld dat ABN AMRO Participaties B.V. voornemens is zeggenschap te verkrijgen, in de zin van artikel 27, onder b, van de Mededingingswet, over SRH Marine N.V., SRH Marine B.V. en Radio Holland Marine B.V. Van de melding is mededeling gedaan in Staatscourant 77 van 22 april 2002. Naar aanleiding van de mededeling in de Staatscourant zijn geen zienswijzen van derden naar voren gebracht.

II. PARTIJEN

2. ABN AMRO Participaties B.V. (hierna: AAPart) is een besloten vennootschap naar Nederlands recht. AAPart is een dochteronderneming van ABN AMRO Bank N.V. en maakt daarmee onderdeel uit van ABN AMRO-Groep (hierna: ABN AMRO). Deze groep ontplooit activiteiten op het gebied van financiële dienstverlening. Binnen deze groep is AAPart verantwoordelijk voor alle participatieactiviteiten. Via een deelneming in Aquamarine Mfg UK Ltd (hierna: Aquamarine), dochter van Westcane Ltd, is ABN AMRO Bank N.V. actief op het gebied van de distributie en verkoop van apparatuur voor communicatie op zee.

3. SRH Marine N.V., SRH Marine B.V. en Radio Holland Marine B.V. (hierna tezamen: Marine) zijn dochterondernemingen van Euromarine Electronics GmbH (hierna: Euromarine). SRH Marine N.V. is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht en SRH Marine B.V. en Radio Holland Marine B.V. zijn beiden besloten vennootschappen naar Nederlands recht. Marine is hoofdzakelijk actief als distributeur van navigatie apparatuur en apparatuur voor communicatie op zee. Daarnaast biedt Marine diensten aan die zijn gerelateerd aan de navigatie apparatuur en de apparatuur voor communicatie op zee. Vervolgens is Marine actief op het gebied van de verkoop en distributie van automatiseringssystemen.

III. DE GEMELDE OPERATIE

4. De gemelde operatie is uiteengezet in het bij de melding overgelegde '*Participation Agreement regarding Radio Holland Group B.V.*' van 27 februari 2002, de '*Stock Purchase*

Agreement van 27 februari 2002, de 'Concept Statutenwijziging Felix Investments B.V.' van 27 februari 2002 en de 'Share Purchase Agreement' van 28 februari 2002. Het betreft de verwerving door AAPart van aandelen in Marine. Via dochteronderneming Felanix Investments B.V., welke na de onderhavige operatie de naam Radio Holland Group B.V. zal krijgen, zal AAPart 100% van de aandelen in Marine verwerven. AAPart zal 39,85% van de aandelen in Marine overdragen aan de Stichting Co-Investors Radio Holland Group, waardoor AAPart 60,15% van de aandelen in Marine zal bezitten.

IV. TOEPASSELIJKHEID VAN HET CONCENTRATIE TOEZICHT

5. De gemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 27, onder b, van de Mededingingswet. De hierboven, onder punt 4, omschreven transactie leidt er toe dat AAPart uitsluitende zeggenschap verwerft in Marine.¹
6. Betrokken ondernemingen zijn AAPart en Marine.
7. Uit de bij de melding ter beschikking gestelde omzetgegevens blijkt dat de gemelde concentratie binnen de werkingssfeer van het in hoofdstuk 5 van de Mededingingswet geregelde concentratietoezicht valt.

V. BEOORDELING

A. RELEVANTE MARKTEN

Relevante productmarkt(en)

8. Partijen geven aan dat de activiteiten van ABN AMRO en Marine uitsluitend overlappen op het gebied van apparatuur voor communicatie op zee. De activiteiten van ABN AMRO op dit gebied zijn beperkt in omvang en worden uitgevoerd door Aquamarine. Deze activiteiten bestaan uit de distributie van VHF Aerials (een bepaald soort antennes). Marine is actief op het gebied van verkoop/distributie van navigatie apparatuur² en van verkoop/distributie van apparatuur voor communicatie op zee³.

¹ AAPart beschikt over 60,15% van de stemrechten in de 'General Meeting'. Besluiten van de 'General Meeting' worden genomen bij absolute meerderheid van stemmen. De 'General Meeting' beslist onder andere over de benoeming van de leden van de 'Supervisory Board'. Het businessplan dient ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de 'Supervisory Board'.

² Partijen verstaan hieronder radars, GPS systemen en echo-ontvangers.

³ Partijen rekenen bijvoorbeeld radio- en satelliet systemen tot apparatuur voor communicatie op zee.

9. Onder verwijzing naar de beschikkingspraktijk van de Europese Commissie⁴ stellen partijen dat aparte productmarkten bestaat voor:

- (i) verkoop/distributie van navigatieapparatuur;
- (ii) verkoop/distributie van apparatuur voor de communicatie op zee;
- (iii) diensten gerelateerd aan navigatie apparatuur en aan apparatuur voor communicatie op zee.

10. In het onderhavige geval kan deze zienswijze van de Europese Commissie en partijen worden gedeeld. Aangezien de activiteiten van ABN AMRO en Marine uitsluitend overlappen op het gebied van verkoop/distributie van apparatuur voor de communicatie op zee, zal in het navolgende uitsluitend op deze activiteiten worden ingegaan.

Relevante geografische markt(en)

11. Partijen zijn van mening dat de markt voor verkoop/distributie van apparatuur voor de communicatie op zee minstens de EER, of zelfs de wereld omvat. Zij wijzen erop dat cliënten dergelijke apparatuur steeds vaker wereldwijd aankopen. Daarnaast wordt de handel in deze producten niet beperkt door technische hindernissen en bestaan op wereldvlak internationaal aanvaarde minimumvereisten waaraan dergelijke apparatuur dient te voldoen, aldus partijen. Ten slotte wijzen zij erop dat een zekere harmonisatie wordt bewerkstelligd door Richtlijn 96/98/EG van de Raad van 20 december 1996 inzake uitrusting van zeeschepen.⁵

12. De activiteiten van Aquamarine op de markt voor verkoop/distributie van apparatuur voor de communicatie op zee zijn beperkt in omvang en vinden uitsluitend plaats in het Verenigd Koninkrijk. Wel is zij in het verleden op zeer beperkte schaal actief geweest buiten het Verenigd Koninkrijk. De activiteiten van Marine op dit gebied vinden zowel binnen Europa als daarbuiten plaats.

13. In het onderhavige geval kan in het midden blijven of de markt voor verkoop/distributie van apparatuur voor de communicatie op zee nationaal, Europees of mondiaal van omvang is, aangezien de uiteindelijke beoordeling hierdoor niet wordt beïnvloed (zie hierna punten 14 tot en met 16).

⁴ Partijen verwijzen naar de beschikking van de Commissie van 8 september 1999 in zaak IV/M.1559 – STN Atlas Marine Electronics / Sait Radio Holland.

⁵ Partijen verwijzen naar *PB*, 17 februari 1997, L 046/25; gewijzigd door Richtlijn 98/85/EG van de Commissie van 11 november 1998, *PB*, 25 november 1998, L 315/14.

B. GEVOLGEN VAN DE CONCENTRATIE

14. Indien wordt uitgegaan van een nationale markt voor verkoop/distributie van apparatuur voor de communicatie op zee, dan is van partijen uitsluitend Marine actief in Nederland. Nu de activiteiten van partijen op een Nederlandse markt voor verkoop/distributie van apparatuur voor de communicatie op zee niet overlappen wordt niet nader ingegaan op mogelijke nationale markten.

15. Indien wordt uitgegaan van een Europese markt voor verkoop/distributie van apparatuur voor de communicatie op zee, dan schatten partijen de omvang van deze markt in 2001 op circa EUR 175 miljoen. Uitgaande van deze marktomvang is het gezamenlijk marktaandeel van partijen op deze markt circa 20%. Hierbij kan worden opgemerkt dat de activiteiten van Aquamarine zeer beperkt van omvang zijn en uitsluitend in het Verenigd Koninkrijk worden verricht. Het effect van deze voorgenomen transactie op een eventuele Europese markt voor verkoop/distributie van apparatuur voor de communicatie op zee is, ongeacht de omvang van de ze markt, derhalve zeer gering.

16. Mogelijkerwijs is sprake van een mondiale markt voor verkoop/distributie van apparatuur voor de communicatie op zee. Van partijen is uitsluitend Marine actief buiten Europa, waarbij erop wordt gewezen dat ruim 90% van haar activiteiten op dit gebied binnen Europa plaatsvindt. Voorts geldt ook hier dat de toevoeging van de activiteiten van Aquamarine zeer beperkt in omvang is en, door de toegenomen marktomvang, procentueel zelfs kleiner is dan op de Europese markt voor verkoop/distributie van apparatuur voor de communicatie op zee.

17. Gelet op bovenstaande wordt geconcludeerd dat er geen reden is om aan te nemen dat als gevolg van de door partijen voorgenomen transactie een economische machtspositie kan ontstaan of worden versterkt die tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

VI. NEVENRESTRICTIES

18. Partijen verzoeken het niet-sollicitatiebeding, zoals omschreven in paragraaf 11 van de *'Share Purchase Agreement'* van 28 februari 2002 en het non-concurrentiebeding als weergegeven in artikel 16 van de *'Participation Agreement regarding Radio Holland Group B.V.'* van 27 februari 2002, aan te merken als nevenrestrictie.

19. Verkort weergegeven komt het niet-sollicitatiebeding erop neer dat het Euromarine en haar beide moederondernemingen SAIT-Stento N.V. en Rheinmetall AG niet is toegestaan om tot twee jaar na het totstandkomen van de concentratie werknemers van Marine te benaderen om als werknemer of adviseur in dienst van hen te treden. Het non-concurrentiebeding komt er, eveneens verkort weergegeven, op neer dat het de managers D.A. Sager, O.G.CH. Sap, P.B.M.

Smulders en R. Mussche van Radio Holland Group B.V. niet is toegestaan om betrokken te zijn bij concurrerende activiteiten. Dit non-concurrentiebeding geldt tot een jaar na het afscheid van de laatste van deze managers.

20. Volgens partijen zijn het niet-sollicitatiebeding en het non-concurrentiebeding direct gerelateerd aan de concentratie en noodzakelijk voor de implementatie van de concentratie. Middels het niet-sollicitatiebeding en het non-concurrentiebeding wensen partijen de know-how van Radio Holland Group B.V. te beschermen.

21. De koper dient tot op zekere hoogte beschermd te worden tegen concurrerend handelen van de verkopers. Het in punt 19 genoemde niet-sollicitatiebeding kan als rechtstreeks verbonden aan en noodzakelijk voor de verwezenlijking van de concentratie en derhalve als nevenrestrictie worden beschouwd, voor zover het ziet op het actief werven van werknemers van Marine die beschikken over belangrijke know-how betreffende de activiteiten van Marine.

22. Met betrekking tot het non-concurrentiebeding kan worden opgemerkt dat de onderhavige transactie in principe geen verandering brengt in de verhoudingen tussen de managers D.A. Slager, O.G.CH. Sap, P.B.M. Smulders en R. Mussche en Marine. Het non-concurrentiebeding kan niet worden gezien als een nevenrestrictie in de zin van artikel 10 van de Mededingingswet, daar een rechtstreekse verbondenheid tussen de restricties en de onderhavige transactie ontbreekt.⁶

VII. CONCLUSIE

23. Na onderzoek van deze melding is de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit tot de conclusie gekomen dat de gemelde operatie binnen de werkingssfeer valt van het in hoofdstuk 5 van de Mededingingswet geregelde concentratietoezicht. Hij heeft geen reden om aan te nemen dat als gevolg van die concentratie een economische machtspositie kan ontstaan of worden versterkt die tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

24. Gelet op het bovenstaande deelt de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit mede dat voor het tot stand brengen van de concentratie waarop de melding betrekking heeft geen vergunning is vereist.

⁶ Zie ook het besluit van 13 maart 2001 in zaak 2355/ *Dumeco – Gebr. Kroot*, punt 40, het besluit van 22 maart 2000 in zaak 1805/ *ABC – Reuling Interver*, punt 13, en het besluit van 5 maart 1999 in zaak 1208/ *ABN AMRO Participaties – Humares Beheer*, punt 25.

25. Gelet op de overwegingen 18 tot en met 22 is de directeur-generaal van oordeel dat, voorzover de in punt 19 omschreven clausules overeenkomsten vormen als bedoeld in artikel 6 van de Mededingingswet, dat artikel ingevolge artikel 10 van de Mededingingswet, niet geldt voor deze overeenkomsten, voor zover het niet-sollicitatiebeding ziet op het actief werven van werknemers van Marine die beschikken over belangrijke know-how betreffende de activiteiten van Marine.

Datum: 16 mei 2002

De directeur-generaal van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
voor deze:

W.g. Mr. J. Schönau
Directeur Concentratiecontrole

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd beroepschrift indienen bij de arrondissementsrechtbank te Rotterdam, sector bestuursrecht, Postbus 50951, 3007 BM Rotterdam.